

Przedsiębiorcy 50+

8 listopada 2023 r.

Autorki:

Katarzyna Dębowska
Urszula Kłosiewicz-Górecka
Anna Szymańska
Aleksandra Wejt-Knyżewska
Katarzyna Zybortowicz

Współpraca:

Aneta Kiełczewska
Radosław Zyzik

Metodologia

Dane wtórne

Eurostat

- dane o zatrudnieniu osób 50+

ZUS

- dane o płatnikach 50+ ubezpieczenia zdrowotnego na dzień 31.05.2023 r.

Centralna Ewidencja i Informacja o Działalności Gospodarczej (CEIDG)

- dane o liczbie jednoosobowych działalności gospodarczych zakładanych przez osoby 50+ w 2022 r.

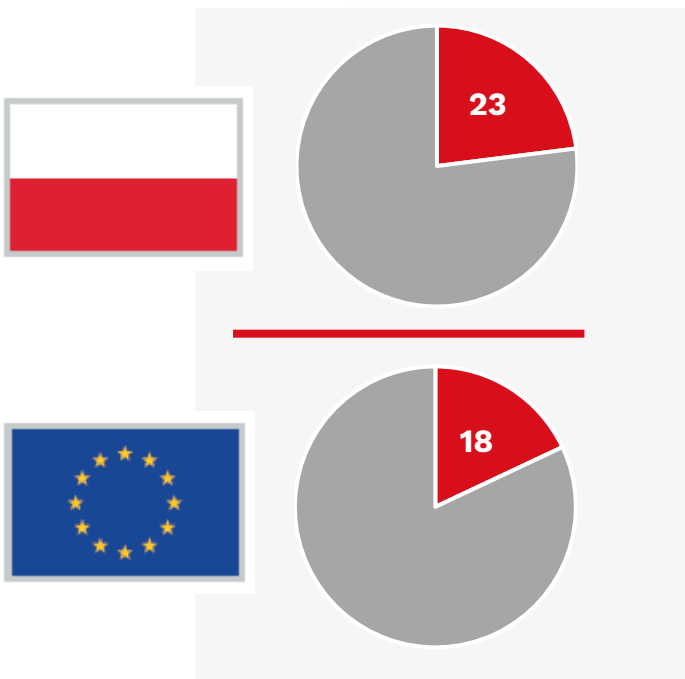
Danie pierwotne

- Badanie CATI na próbie **1000 osób 50+** prowadzących działalność gospodarczą:
 - **600 osób**, które założyły działalność przed ukończeniem 50 lat
 - **400 osób**, które założyły działalność po ukończeniu 50 lat
- Lipiec 2023 r.

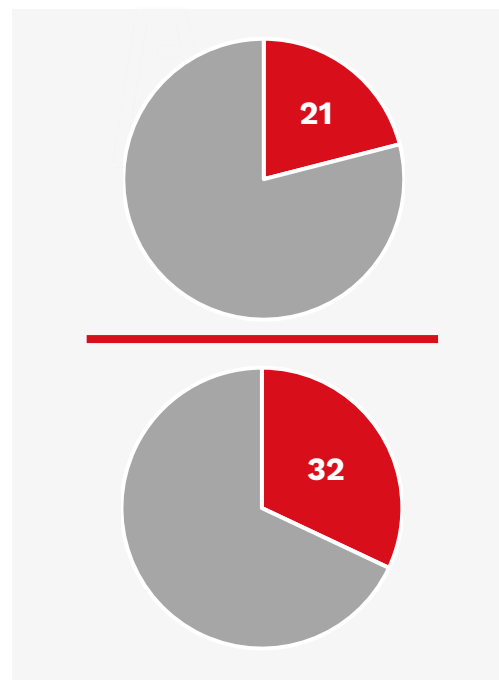
Przedsiębiorczość osób 50+ w Polsce i UE

Przedsiębiorcy 50+ w Polsce i w UE

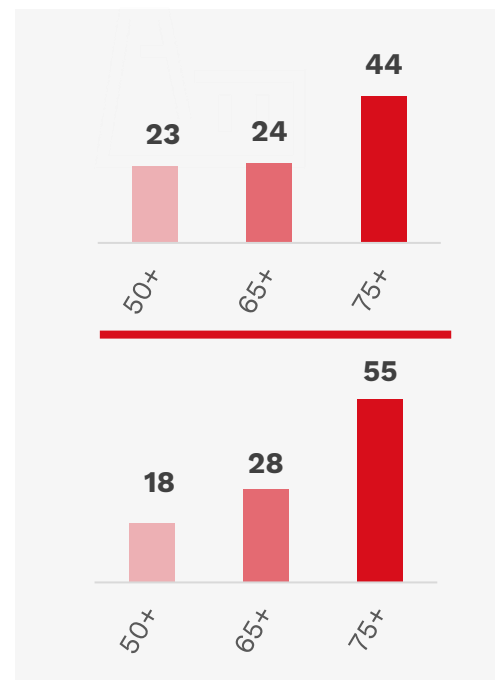
Samozatrudnieni 50+

Samozatrudnieni 50+, którzy zatrudniają pracowników

Samozatrudnieni 50+ w grupach wiekowych

Główne branże działalności

Rolnictwo – 42 proc.

Handel – 12 proc.

Budownictwo – 10 proc.

Handel – 17 proc.

Rolnictwo – 13 proc.

Działalność profesjonalna,
naukowa i techniczna
– 13 proc.

źródło: opracowanie własne na podstawie danych Eurostatu.

Polscy przedsiębiorcy 50+ wg danych ZUS

854 tys.

aktywnych płatników ubezpieczenia
zdrowotnego w wieku 50+

Prawie **3 na 10**

aktywnych płatników ubezpieczenia
zdrowotnego to osoby 50+

1 na 5

aktywnych płatników ubezpieczenia
zdrowotnego 50+ działa w branży
handlowej (głównie w handlu
detalicznym)

źródło: opracowanie własne na podstawie danych ZUS.

Przedsiębiorcy 50+ wg danych CEIDG w 2022 r.

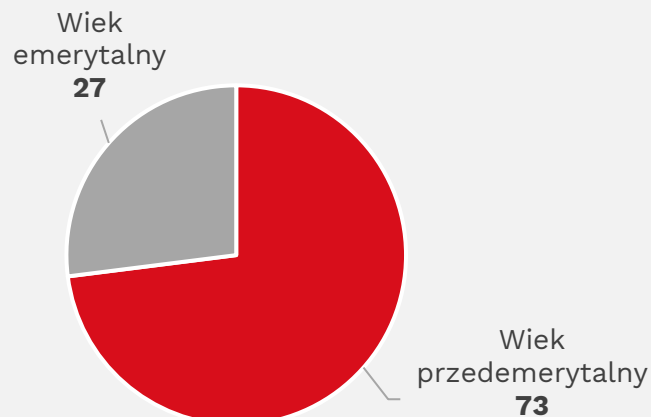
12 proc. wszystkich JDG założyły osoby 50+

Ponad 2/3

JDG założonych przez osoby w wieku emerytalnym należy do kobiet, wśród osób 50+ w wieku przedemerytalnym proporcje są odwrotne

Kobiety

Najczęściej prowadzą JDG w branży handlowej, a **mężczyźni** w budowlanej

ok. 35 tys.

JDG rocznie zakładają osoby 50+ z tego **co czwartą JDG** zakładają emeryci

Przedsiębiorcy 50+

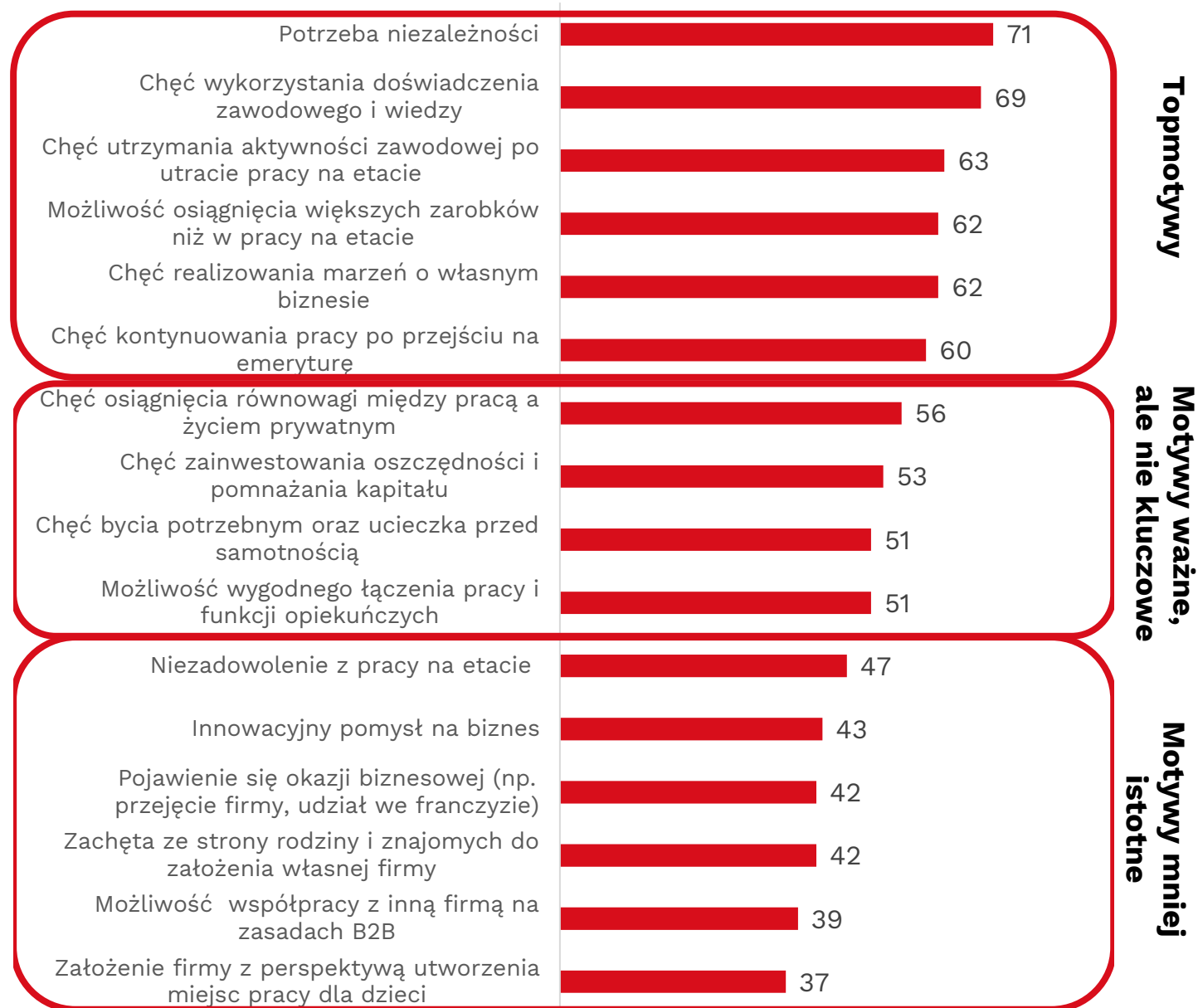
wyniki badań ankietowych

Motywy zakładania działalności przez osoby 50+

Top motywy zakładania działalności gospodarczej dotyczyły przede wszystkim potrzeby samorealizacji i pozostania aktywnym mimo utraty pracy na etacie.

Motywy ważne, ale nie kluczowe były związane życiem prywatnym i wynikały m.in. z chęci zapewnienia lepszej równowagi między pracą a życiem rodzinnym.

Motywy mniej istotne wiązały się m.in. z pojawieniem się okazji biznesowych, a jako najmniej istotne badanie wskazał perspektywę utworzenia miejsc pracy dla dzieci.

źródło: opracowanie na podstawie badań PIE.

Polski Instytut Ekonomiczny

Czynniki decydujące o wyborze branży

Wybór branży zależy przede wszystkim od **wcześniejszych doświadczeń zawodowych i wykształcenia**. Przedsiębiorcy dokonując wyboru branży kierują się analizą szans odniesienia sukcesu na rynku, a zdecydowanie rzadziej przypadkiem.

Wcześniejsze doświadczenie zawodowe i posiadane wykształcenie było szczególnie istotne dla osób działających w firmach handlowych, administrowaniu i działalności wspierającej oraz działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej.

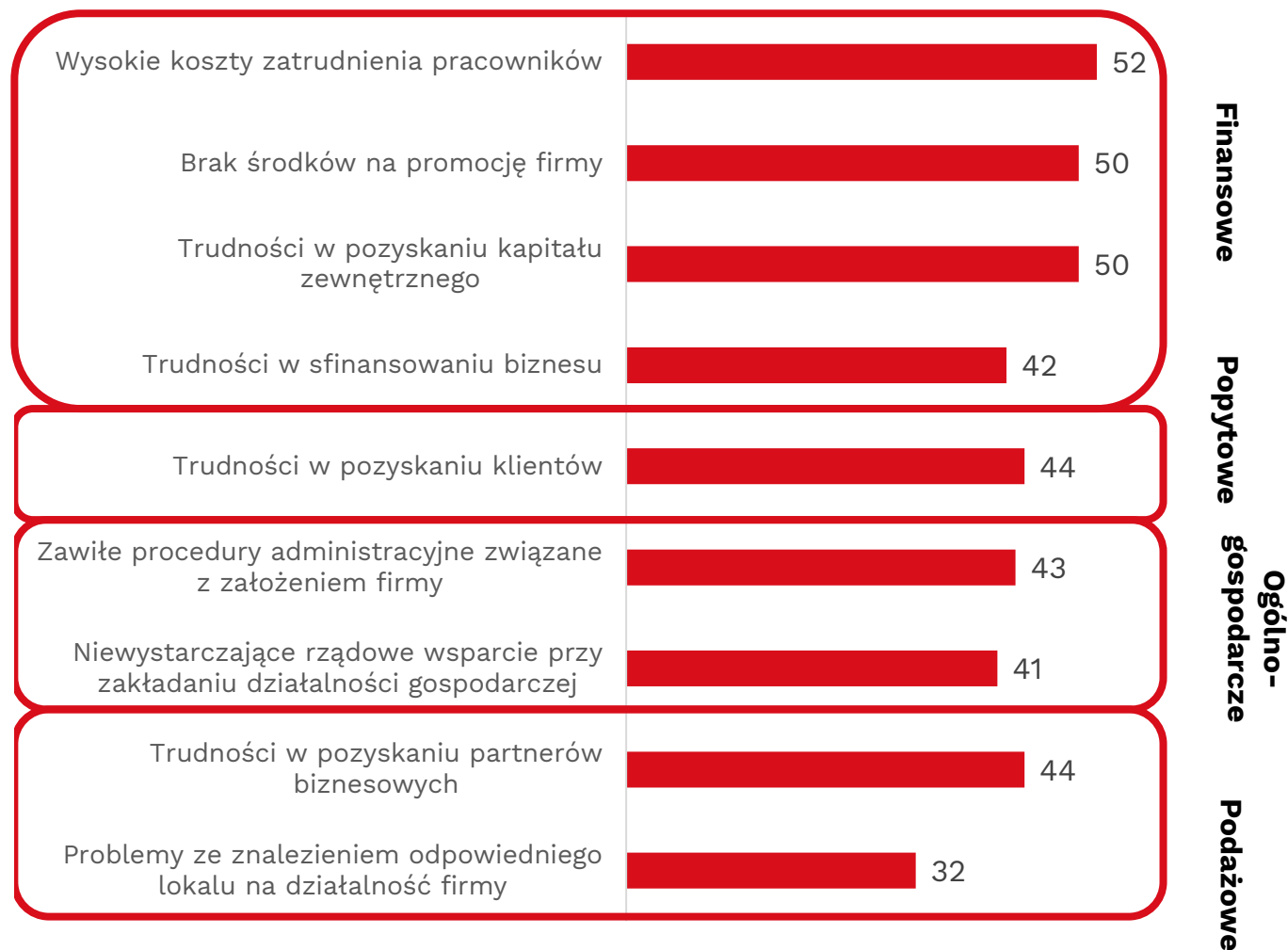

źródło: opracowanie na podstawie badań PIE.

Bariery utrudniające założenie działalności

Przedsiębiorcom, którzy założyli działalność po 50 r.ż. najbardziej doskwierały **bariery finansowe**, szczególnie wysokie koszty zatrudnienia pracowników.

Zakładający działalność w wieku emerytalnym **rzadziej** narzekali na uciążliwość poszczególnych barier w porównaniu z osobami, które założyły własną działalność w wieku przedemerytalnym.

źródło: opracowanie na podstawie badań PIE.

Opinie przedsiębiorców 50+ o pracy na własny rachunek

Przedsiębiorcy 50+ pozytywnie odnoszą się do pracy na własny rachunek, aż **70 proc. jest bardzo zadowolonych z pracy we własnej firmie**, a ponad $\frac{3}{4}$ odczuwa większą satysfakcję niż z pracy na etacie.

Okolo **20 proc. badanych przedsiębiorców nie zgadza się** z poszczególnymi stwierdzeniami, można przypuszczać, że w ich przypadku prowadzenie firmy nie daje odpowiedniej satysfakcji.

Uważam, że praca we własnej firmie daje większą satysfakcję niż praca na etacie

Prowadzenie własnej firmy daje możliwość długoletniej pracy, również po osiągnięciu wieku emerytalnego

Dzięki pracy we własnej firmie moje zaangażowanie w pracę nie zmniejsza się z wiekiem

Praca we własnej firmie daje mi większe możliwości rozwoju osobistego

Praca we własnej firmie sprzyja większej aktywności zawodowej niż praca na etacie

Jestem bardzo zadowolona/zadowolony, że założyłam/em własną firmę

■ Zdecydowanie się zgadzam
■ Raczej się zgadzam
■ Raczej się nie zgadzam
■ Nie mam zdania

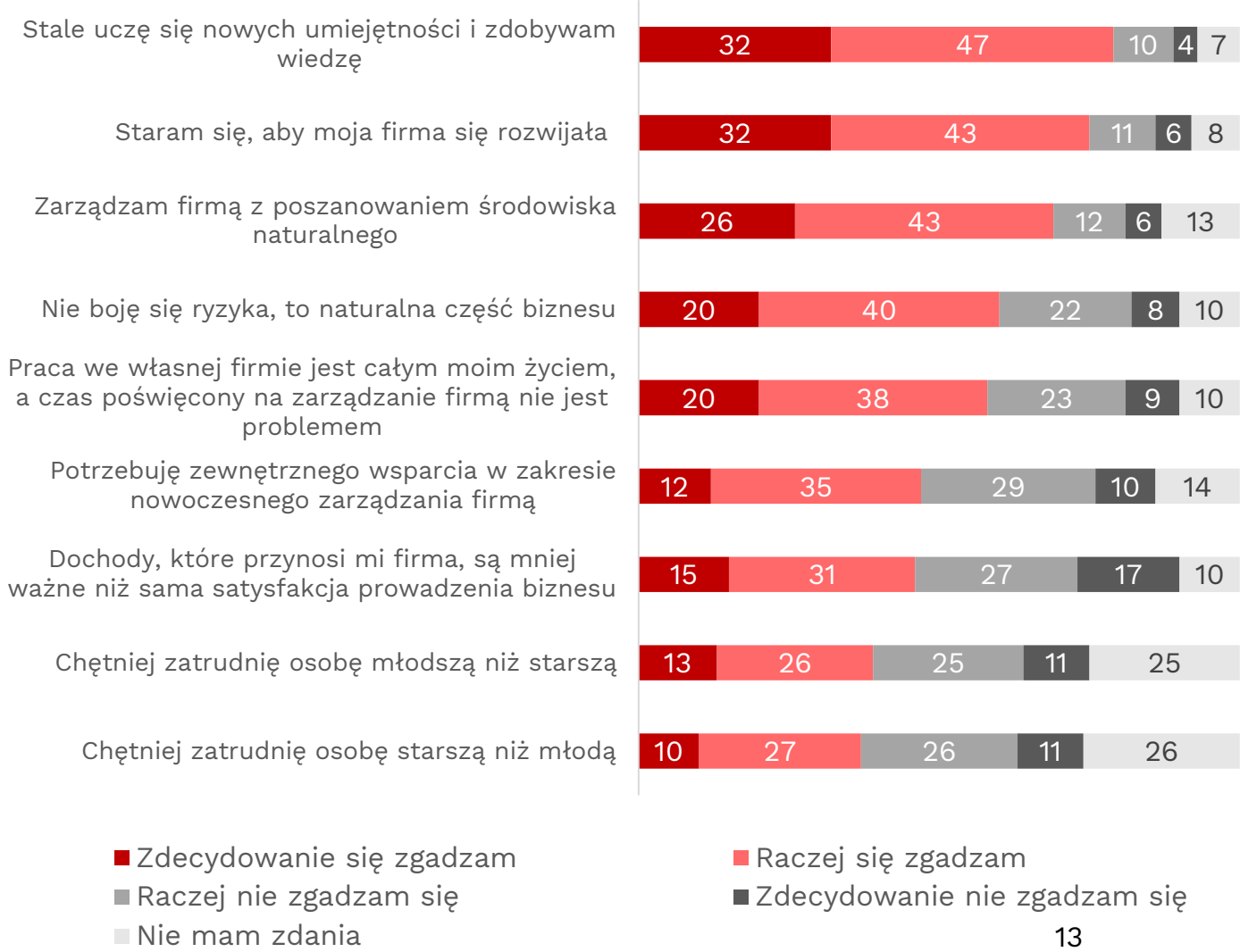
■ Raczej się zgadzam
■ Zdecydowanie się nie zgadzam

źródło: opracowanie na podstawie badań PIE.

Sposoby zarządzania firmą przez przedsiębiorców 50+

Przedsiębiorcy 50+ przywiązują dużą wagę do zarządzania, dbając zarówno o rozwój firmy, jak i własny. Prawie 80 proc. stale uczy się nowych umiejętności, a ¾ chce, żeby ich firma stale się rozwijała.

Przedsiębiorcy **są podzieleni** w ocenie tego, czy dochody firmy są mniej ważne od satysfakcji z prowadzenia biznesu, nie mają też raczej preferencji w zakresie wieku pracowników, których chcą zatrudniać.

Bariery prowadzenia działalności przez osoby 50+

Przedsiębiorcom 50+ w prowadzeniu działalności najbardziej doskwierają **bariery finansowe**, a najmniej rodzinno-społeczne.

Osoby, które założyły działalność po 50 r.ż. **rzadziej narzekają** na większość barier niż osoby, które działalność biznesową rozpoczęły wcześniej.

■ Założenie firmy po 50 r.ż. ■ Założenie firmy przed 50 r.ż.

Samooceena przedsiębiorczości przez przedsiębiorców 50+

Przedsiębiorcy 50+ oceniali dość wysoko swoje cechy przedsiębiorczości, szczególnie pracowitość i komunikatywność. Najniżej ocenili swoje zdecydowanie i zdolność do podejmowania skalkulowanego ryzyka.

Swoje cechy przedsiębiorczości wyżej ocenili **przedsiębiorcy, którzy założyli firmę przed 50 r.ż.** niż Ci, którzy rozpoczęli działalność później.

Kobiety lepiej oceniały swoją przedsiębiorczość niż mężczyźni.

**Dziękuję
za uwagę**

Anna Szymańska

Starsza analityczka
Zespół Foresightu Ekonomicznego PIE